

HID - Drobilica

Godina VIII, kolovoz 2011, br. 4

UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Izdvajamo

Principles of Access
to Archives

str. 5

Danski projekt migracije zapisa

str. 5

Znate gdje se na
svijetu najviše
koristi Twitter i
Flickr?

str. 7

Zbog društvenih
mreža ljudi postaju
opsjednuti sobom

str. 8

Ljudi XX. stoljeća

str. 8

Otkriven
najveći cyber
napad ikada

str. 2

Sadržaj

Internet olakšava organizirani kriminal	Str. 2
Otkriven najveći cyber napad ikada	2
Sigurnost ne zabrinjava korisnike računala	2
Većina zaposlenika u pauzama „surfa“	3
Trećina oglasa na internetu prikazana putem Facebooka	3
Francuzi upozoravaju zbog skidanja ilegalnog sadržaja	4
Hoće li Boss opet postati vlasnik svojih starih pjesama?	4
Principles of Access to Archives	5
Danski projekt migracije zapisa	5
15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji	6
Znate gdje se u svijetu najviše koristi Twitter i Flickr?	7
Zbog društvenih mreža ljudi postaju opsjednuti sobom	8
"Ljudi XX. stoljeća" Arisa Angelisa	8

Internet olakšava organizirani kriminal

Glavno sredstvo organiziranog kriminala postao je internet, izjavio je direktor europskoga policijskog ureda Europol Rob Wainwright. Tvrdi da se internet koristi, među ostalim, i za krijumčarenje droge i ljudi kao i za pranje novca.

Prigodom objave njihova izvješća o Procjeni prijetnje organiziranog kriminala (OCTA) za 2011. godinu, Wainwright je izjavio kako je korištenje interneta postalo mnogo šire i da se sve više kriminalnih skupina koristi internetom u izvršenju zločina i prekršaja. U izvješću se također ističe kako se, usporedno s internetskim kriminalom s bankovnim karticama, razmjenom pedofilskog materijala i piratstvom, internet sada koristi i za proizvodnju, skladištenje i distribuciju droga, regrutiranje i komercijalizaciju žrtava trgovine ljudima. Prijevare s bankarskim karticama omogućile su u 2009. kriminalnim skupinama da ukradu više od milijarde i pol dolara.

Izvor: Vidi.hr

Otkriven najveći cyber napad ikada

Stručnjaci iz tvrtke za informatičku sigurnost McAfee tvrde kako su otkrili dosad najveći niz informatičkih napada. Tvrtka McAfee vjeruje da iza napada stoji "državni akter", kojeg su odbili imenovati, makar jedan od stručnjaka govori kako dokazi upućuju na Kinu. Peking je dosad uvijek demantirao državnu umiješanost u takve napade, karakterizirajući dosadašnje sumnje kao neutemeljene. Iz McAfeea kažu kako postoje mnogi dokazi da je ukradeno intelektualno vlasništvo, najvjerojatnije kako bi se stekla prednost pred konkurencijom. Posebnost ovog napada jest to što

nije bio usmjeren na jedan sektor, već je obuhvatio čitav spektar organizacija, a izvlačenje informacija je trajalo godinama. Osim toga, poručili su i da napad još uvijek traje.

Na dugom popisu žrtava u petogodišnjoj kampanji nalaze se 72 organizacije te nekoliko vlada i sigurnosnih tvrtki diljem svijeta. Među njima su vlade SAD-a, Tajvana, Indije, Južne Koreje, Vijetnama i Kanade, kao i Savez zemalja jugoistočne Azije, Olimpijski odbor, Svjetska agencija protiv dopinga te još niz različitih firmi iz sigurnosnog sektora i industrije čelika. Kad je riječ o UN-u, hakeri su upali u sustav njegovog tajništva u Ženevi 2008. godine, te su se ondje skrivali gotovo dvije godine i polako proučavali tajne podatke.

Izvor: Indeks.hr, autor A.K., priredio Ivo Tokić

Sigurnost ne zabrinjava korisnike računala

Studija koju je provela tvrtka Avast pokazala je kako dobar dio ljudi koji svakodnevno koriste računala uopće ne brine o sigurnosti. Na primjer, više od pola kopija Adobe Readera koje se trenutno koriste u svijetu nemaju instalirana nova ažuriranja, što njihove korisnike čini vrlo ranjivima na hakerske napade.

Avast je studiju proveo na korisnicima svojih antivirusnih rješenja i došao je do poprilično zanimljivih podataka. Samo 40% njihovih korisnika na svojim računalima ima instaliran Adobe Reader X, koji je objavljen u studenom prošle godine, kao prva inačica sa sandbox zaštitom od napada koji koriste ranjivost ovog preglednika PDF dokumenata. Oko 35% koristi Reader 9, 14% Reader 8, 6% Reader 7, a Reader 6, inačicu programa objavljenu daleke 2003. godine još uvijek koristi 2% korisnika. No čak ni to nije sve. Inačice 3, 4 i 5 koristi ukupno 3% korisnika, što znači da ti ljudi koriste inačice programa koje su objavljene devedesetih godina prošlog stoljeća.

U svibnju ove godine objavljeni su rezultati istraživanja kompanije Qualys koji su pokazali da 80% internet preglednika nema sigurne i ažurirane Java plug-inove.

Izvor: Vidi.hr, priredio Ivo Tokić

Većina zaposlenika u pauzama „surfa“

Što radimo na poslu kada ne radimo, istražio je portal MojPosao tijekom srpnja među više od 600 ispitanika. Gotovo svi ispitanici (95%) priznali su da dio radnog vremena troše na aktivnosti nevezane za posao.

Najviše ispitanika (85%) troši radno vrijeme na internetu. Slijedi druženje s kolegama (57%), te privatno dopisivanje sms-om ili emailom (48%). Trećina (33%) ih obavlja privatne telefonske razgovore, a petina (21%) privatne poslove izvan ureda.

Najviše ispitanika, njih 30%, troši 45 minuta dnevno na aktivnosti nevezane za posao. Četvrtina (26%) ih na to

troši između jednog i dva sata, a četvrtina 15 do 30 minuta. Samo 11% ispitanika procjenjuje da na takve aktivnosti troši svega 15 minuta dnevno, dok ih 8% priznaje da u takvim aktivnostima provede i više od dva sata. Kao razlog trošenja radnog vremena na ne-poslovne aktivnosti, 77% ispitanika navodi da im je potreban povremen odmor od radnih zadataka.

“Nekoliko kratkih pauza tijekom dana mi olakšava fokusiranje na posao (a mozak ionako radi na problematici i kad se "odmara")“ – komentar je ispitanika.

Trećini (31%) je dosadno na radnom mjestu dok ih je 22% izjavilo da nema dovoljno vremena za privatne poslove nakon radnog vremena. Petina (21%) ih smatra da nije dovoljno plaćena za posao koji obavlja, pa se na taj način osvećuju poslodavcu. Gotovo isti udio ispitanika tvrdi da takve aktivnosti ne utječu na njihovu produktivnost (48%) i onih koji smatraju da ju čak i poboljšavaju (47%). Tek 5% ih priznaje kako aktivnosti nevezane za posao smanjuju njihovu produktivnost. Kada odmaraju od posla najviše ispitanika (85%) čita vijesti. Educira ih se 47%, dok ih trećina (33%) provodi vrijeme na društvenim mrežama. Novi posao za vrijeme radnog vremena traži 17% ispitanika, a njih 15% planira putovanje. Na “surfanje” internetom nevezano za posao 27% ispitanika potroši između 15 i 30 minuta, i još toliko 30 do 60 minuta. Samo 7% ispitanika priznaje da provedu i više od dva sata na internetu.

Većina ispitanika (67%) na druženju s kolegama provede manje od pola sata. Petina ih na to potroši između pola i sat vremena, dok tek rijetki (7%) s kolegama provedu više od sat vremena. Najčešće se radi o razgovoru unutar tvrtke (81%). Trećina (33%) ih se s kolegama druži na pauzi za cigaretu, a 24% ih ide na kavu ili piće izvan tvrtke. Privatne poslove izvan ureda obavlja ili je obavljalo 71% ispitanika, ali samo kada se za time ukazala potreba. Petina ih (21%) poslove izvan ureda obavlja nekoliko puta mjesečno, dok ih 10% to čini više puta tjedno.

Trećinu ispitanika (33%) nadređeni je uhvatio u “neradu”, dok ih je 67% to uspjelo sakriti od nadređenog. Od ‘uhvaćenih’ većina (80%) nije snosila posljedice. Njih 16% dobilo je usmenu opomenu, a 4% smanjenje plaće, ili su iskusili “mrki pogled”, te “ljutu viku” šefa.

Više od polovice ispitanika (60%) ima pravo na pauzu od pola sata tijekom radnog vremena. Četvrtina (24%) ima pravo na pauzu od pola sata, a 9% ih uopće nema pravo na dulju pauzu. Svaki dan pauzu koristi 48% ispitanika, a 7% ju ne koristi zbog nedostatka vremena. Gotovo polovica ih (44%) na pauzi povremeno ostaje dulje nego im je dozvoljeno. Na takvu pauzu uvijek ide 5% ispitanika. Većina (80%) zbog toga nije snosila nikakve posljedice, jer se tolerira ako je posao obavljen na vrijeme, dok je 6% ispitanika zbog toga dobilo upozorenje od nadređenog.

Izvor: MojPosao

Trećina oglasa na internetu prikazana putem Facebooka

Tokom prvog kvartala korisnicima interneta u SAD-u prikazano je 1,11 bilijuna oglasa, od čega je 346 milijardi bilo na Facebooku, odnosno 31,2% od ukupnog broja. Ta je brojka više od tri puta veća od najbližeg konkurenta, te gotovo dvostruko veća nego godinu ranije u istom razdoblju. Na drugom mjestu su Yahoove stranice sa 112,5 milijardi prikaza oglasa, čime je njihov udio bio 10,1% od ukupnog broja prikaza oglasa. Microsoft je treći sa 53,5 milijardi prikaza, odnosno 4,8% od ukupnog broja. AOL je četvrt sa 33,4 milijarde prikaza, dok je Google peti sa 27,9 milijardi prikaza oglasa.

Izvor: Bug

Francuzi upozoravaju zbog skidanja ilegalnog sadržaja

Oko 100.000 ljudi je u Francuskoj dobilo upozorenje zbog skidanja ilegalnog sadržaja s Interneta. Zakon, kojemu je cilj smanjenje piratstva u Francuskoj, predviđa tri upozorenja pa kao prvi korak provodi opomene.

To bi trebalo uvjeriti ljude da prestanu s ilegalnim radnjama na internetu. Dnevno šalju oko 2.000 opomena. Drugi korak je slanje upozorenja onima koji su ignorirali upozorenja. Ukoliko se ogluše i na ovo upozorenje, ostat će bez pristupa internetu. U Francuskoj vlastima dnevno stiže oko 70.000 prigovora na kršenje autorskih prava.

Izvor: Centarnet.com

Autorska prava

Hoće li Boss opet postati vlasnik svojih starih pjesama?

Darkness on the Edge of Town Brucea Springsteena, *Gambler* Kennyja Rogersa, *One Nation Under a Groove* Funkadelica - svi ti albumi, izdani 1978. godine, dosad su prodani u milijunima primjeraka i donijeli su desetine milijuna dolara svojim diskografskim kućama.

Zahvaljujući klauzuli u američkom Zakonu o autorskim pravima, na njima uskoro više neće zarađivati diskografiju nego glazbenici, koji ovih mjeseci upućuju zahtjeve da im se "vrati vlasništvo" nad tim snimkama.

Sredinom 70-ih je u Zakon o autorskim pravima ugrađena stavka prema kojoj se glazbenicima, kao i svim drugim umjetnicima, omogućuje da nakon 35 godina dobiju kontrolu nad svojim pjesmama pod uvjetom da se prijave dvije godine unaprijed. To se ne odnosi samo na izvođače, nego i na tekstopisce, a zahtjeve su već uputili Bob Dylan, Tom Petty, Bryan Adams, Loretta Lynn, Tom Waits ... "Diskografska industrija na svim tim ljudima zaradila je nezamislive svote novca, daleko više nego što su dobili umjetnici. Ovo je pitanje pravde", izjavio je Don Henley, osnivač udruge koja se bavi pravima izvođača.

Analitičari smatraju kako bi za diskografiju, industriju čija je zarada danas prepolovljena, "prekid prava" mogao predstavljati još jedan financijski udarac. Pogotovo zato što im glavnina zarade dolazi od starijih snimki.

"Uvjereni smo da se taj prekid prava ne odnosi na većinu snimki", kaže Steven Marks, savjetnik Recording Industry Association of America, lobističke grupe koja štiti interese diskografa. Oni će, pak, pokušati dokazati da upravo oni, a ne umjetnici, imaju pravo na trajno vlasništvo jer glazbene snimke nisu djelo izvođača, nego "unajmljenih radnika" - glazbenika koje su bili njihovi zaposlenici. Američki stručnjaci za autorska prava takve argumente ne smatraju uvjerljivima jer je poznato da su glazbenici sami plaćali snimanje, predujmom koji im se oduzimao od naknadne zarade, a nisu imali ni prava standardnih zaposlenika.

"Ovdje trebate upotrijebiti zdrav razum. Gdje rade? Plaćate li im doprinose, zadržavate li poreze s čekova? Ako stvari tako postavite, dosta je jasno da glazbenik iz 1970-ih i 1980-ih nije zaposlenik, nego samostalni djelatnik", smatra June M. Besek, sa Sveučilišta Columbia. Svi se slažu u jednom, mogućnosti za nagodbu su minimalne, a odluku tko je u pravu donijet će sud.

Izvor: Jutarnji list, autor Adriana Piteša, priredio Ivo Tokić

Principles Of Access To Archives

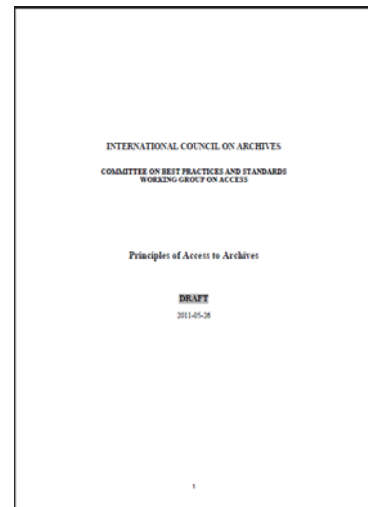
25. svibnja ove godine Radna grupa za dostupnost gradiva Komiteta za najbolje postupke i norme Međunarodnog arhivskog vijeća objavila je nacrt načela dostupnosti gradiva. Načela se odnose na javno i privatno gradivo. U proljeće 2010. g. Radna je grupa u sastavu: Trudy Huskamp Peterson, Sarah Choy, Vicotras Domarkas, Chido Houbraken, Silvia Ninita de Moura Estevo, Helene Servant i Maggie Shapley, započela s radom. Načela trebaju biti usvojena u kolovozu 2012. g. Međunarodno arhivsko vijeće poziva sve zainteresirane na diskusiju (access@ica.org), i prijevod nacrt na nacionalni jezik kako bi što više osoba moglo sudjelovati u debati.

Arhivsko je gradivo dostupno kada se za to steknu zakonski uvjeti i izrade odgovarajuća obavijesna pomagala. Međunarodno arhivsko vijeće je od 1994. g. objavilo četiri norme relevantne za opis gradiva i obavijesna pomagala: ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF i ISDIAH. Etička načela arhivista i Opća povelja arhiva također se bave dostupnošću, naglašavajući kako je ključna uloga arhivista omogućavanje korištenja gradiva te da gradivo mora biti dostupno svima, uz poštivanje odgovarajućih zakona i prava.

Fundamentalna je svrha gradiva njegovo korištenje. Ograničenja dostupnosti trebaju biti jasna i određena, kako vremenski tako i u pogledu opsega gradiva na koje se točno odnose. Restrikcije se moraju temeljiti na odgovarajućim zakonima, uz poštivanje prava zaštite privatnosti i prava vlasnika privatnog gradiva. Dostupnost javnog gradiva je pravo javnosti. Javni arhiv ne naplaćuju korištenje gradiva. Javna i privatna tijela, u najvećem mogućem opsegu, trebaju otvoriti svoje arhive. Arhivi daju informacije o gradivu kojeg pohranjuju, uključivo i onom koje je nedostupno, kao i obavijesti kada nedostupno gradivo postaje dostupno. Arhivi trebaju promovirati dostupnost gradiva. Arhivi ne diskriminiraju korisnike. Žrtve čija su ljudska prava prekršena, kao i članovi njihovih obitelji, imaju pravo na istinu i u slučajevima kada je relevantno gradivo nedostupno javnosti. Korisnicima kojima je uskraćeno pravo korištenje gradiva imaju pravo na žalbu. Arhivisti imaju pravo pristupa svim zatvorenim arhivima u cilju obavljanja odgovarajućih arhivskih zadataka. Arhivisti sudjeluju u postupno donošenja odluka o dostupnosti gradiva.

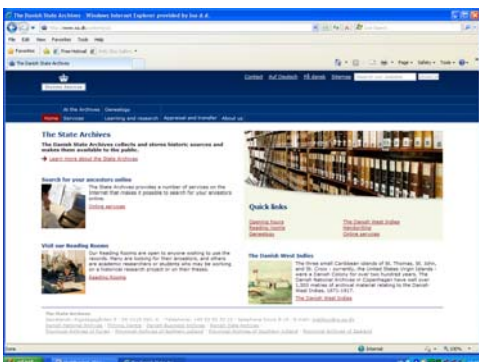
Nacrt načela dostupan je na adresi <http://www.ica.org/9400/news-events/principles-for-access-to-archives-give-your-opinion-now.html>.

Živana Heđbeli

Kutak za urednike časopisa ... i ostale

Danski projekt migracije zapisa

Danski nacionalni arhiv (DAN) evaluirao je vlastiti projekt migracije zapisa. DAN preuzima javno arhivsko gradivo od 1973. g., a 2004. g. kreiran je standard pohrane sukladno kojem je migracija obavljena. U početku je DAN preuzimao samo baze podataka, da bi od 1980-ih počeo preuzimati i zapise nastale e-uredskim poslovanjem

Glavni cilj projekta bio je sačuvati podatke u odnosu za tehnološko zastarijevanje i smanjiti buduće troškove migracije i korištenja pomoću automatskih postupaka. Ukupan iznos potrošen na nabavku softvera i hardvera, te vanjske usluge iznosi oko 135.000 eura. Količina zapisa i dokumenata je oko 1.7 TB, odnosno 11.187 fileova u oko

200 različitih struktura. Automatski je migrirano 100 % zapisa stvorenih nakon 1998. g., i 87 % starijih. Preostalo je gradivo trebalo pripremiti za migraciju, što je učinjeno uz pomoć 175 malih programa stvorenih u ovu svrhu. Kako sve do 1990-ih nije postojao standard pohrane, stariji su zapisi u raznim formatima i strukturama.

Pregled migriranih zapisa:

Record type	Submitted during the period	Content	Data size	Number of files	Number of information packages
Period A	1973 -1998	Data files on tape and paper documentation	171 GB	3.109	650
Period B	1998 -2000	Data files on CDs, disks and paper documentation	419 GB	8.078	641
Period C	2000 -	Electronic filing systems and registries	1.187 GB	-	942
All Total	-	-	1.777 GB	11.187	2.233

Projekt je zahtijevao posebna znanja, koja ima jedino DAN, te se vanjskim izvođačima povjereni samo neki zadaci poput skeniranja papirnih dokumenata i digitalizacije analognih audio i video zapisa (zvuk i film). DAN je kreirao i migracijski sustav.

Projekt je postigao svoj cilj, budući su migrirani svi zapisi, osim zbirke filmova (digitalizacija filmova je odgođena za neko buduće vrijeme jer ne postoji odgovarajući format dugotrajne pohrane filmova). Olakšana je dostupnost i buduće migracije zapisa. No, potpuna automatizacija postupaka za sve zapise još uvijek nije moguća. Jedan od glavnih zaključaka je kako je standardizacija zapisa preduvjet zaista ekonomične digitalne pohrane. Za migraciju starijih, nestandardiziranih zapisa potrebno je oko 70 puta više vremena. Detaljne norme, upute i postupci koji standardiziraju sve faze migracije se ključne za kvalitetnu i učinkovitu migraciju.

Engleska inačica izvješća DAN-a dostupna je na adresi:

[http://www.sa.dk/media\(3649,1030\)/Final_report%2C_Evaluation_of_the_Format_and_Structure_Conversion_Project.doc](http://www.sa.dk/media(3649,1030)/Final_report%2C_Evaluation_of_the_Format_and_Structure_Conversion_Project.doc)

Živana Heđbeli

Skupovi

15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji Poreč, 23. do 25. studenoga 2011.

Tema ovogodišnjeg 15. Seminara Arhivi, knjižnice, muzeji koji će se održati u Poreču od 23. do 25. studenoga 2011. je *Predmet ili zbirka: što dokumentiramo?*

Glavni organizator je Hrvatsko arhivističko društvo. Rok za slanje prijedloga rada za plenarno predavanje je istekao 1. srpnja 2011., ali za slanje priloga u radionicama i postere traje do 1. listopada 2011.

Više na http://public.carnet.hr/akm/AKM_ostali/AKM15/akm15.htm.

Irena Pilaš

Znate gdje se u svijetu najviše koristi Twitter i Flickr?

Ovo nisu satelitske fotografije iz svemira. Mapu je uz pomoć posebnog programa kreirao Eric Fischer, a prikazuju svjetske lokacije na kojima se ljudi najviše koriste stranicom za dijeljenje fotografija - Flickrom i socijalnom mrežom Twitterom.

Crvene točke predstavljaju Flickr, dok plave označavaju mjesta korištenja Twittera, tj. tweetove. Bijele točke označavaju lokacije korištenja njih oboje. Program procesuirao fotografije/tweetove kronološkim redoslijedom, te sjajnijom bojom označava "novije", dok za "starije" smanjuje svjetlinu. Svaki piksel reprezentira područje veličine 2,25 četvornih milja.

Izvor: Jutarnji list

Zbog društvenih mreža ljudi postaju opsjednuti sobom

Stranice poput Facebooka i Twittera stvaraju generaciju ljudi opsjednutih sobom, upozorili su znanstvenici sa Sveučilišta Oxford.

Stručnjaci smatraju da višesatno komuniciranje preko društvenih mreža sa sve većim brojem virtualnih prijatelja ima negativan utjecaj na mozak ljudi jer dovodi do smanjenja koncentracije, te umanjenja neverbalnih sposobnosti, pa ljudi primjerice teže uspostavljaju kontakt očima.

Znanstvenici tvrde da zbog pretjeranog korištenja društvenih mreža ljudi počinju doživljavati i krizu identiteta. Profesorica Baroness Greenfield sa Sveučilišta Oxford je istaknula da pojedini korisnici društvenih mreža teže ka tome da budu "mini zvijezde".

"Ono što me zabrinjava jesu upravo te banalnosti koje se objavljuju. Zašto bi nekoga interesiralo što je netko drugi doručkovao. To me podsjeća na ono kada mala djeca za sve što naprave dozivaju mamu da joj to i pokažu", kazala je Greenfiel. Istaknula je da brojni korisnici društvenih mreža na brojne načine pokušavaju zaokupiti pažnju svojih virtualnih prijatelja.

Pripremio Ivo Tokić

Knjige

"Ljudi XX. stoljeća" Arisa Angelisa

U zagrebačkom Novinarskom domu predstavljena je knjiga Arisa Angelisa *Ljudi XX. stoljeća* u izdanju Disputa. Djelo je odabir razgovora koje je autor, ugledni novinar, vodio od 1988. do 2010. godine - prvo na nekadašnjem Radio Zagrebu a onda na Hrvatskom radiju - s oko 500 vršnjaka proteklog stoljeća. Među njima našlo se i tzv. velikih i tzv. malih ljudi, a autor je probrao njih 26-ero, pa se tako na istom mjestu „druže“:

Petar Čučić - Amerikanac sa Žumberka

Namik-beg Teskeredžić - Posljednji beg od Istanbula do Mirogoja

Ante Ciliga - Revolucionar i disident, komunist i antikomunist, internacionalist i nacionalist

Karlo Štajner - Od Beča do Zagreba preko Sibira – 20 godina robije

Ivan Hus - Zagrebački Stradivari

Nada Pogačnik - Miss 1926.

Antun Ulrich - Arhitekt i mason

Josip Buturac - Čuvar kaptolskih tajni

Žarko Dolinar - Šampion i profesor

Angelis, ispovjednik dvadesetog stoljeća

Zamisao je bila jednostavna i ne osobito originalna: razgovarati s ljudima koji su, na različite načine i u različitim okolnostima, preživjeli dvadeseto stoljeće, da bi se od mozaika njihovih biografija pokušala načiniti biografija jednoga vijeka. [...] U oknjiženom obliku "Ljudi XX stoljeća", a pogotovu kompaktna ploča s ulomcima razgovora, koja je integralni dio izdanja, djeluju kao filmski foršpan nečega što je puno veće, slojevitije i dublje, ali što će ostati neobjavljeno, jer nadilazi skromne mogućnosti jednoga malog hrvatskog izdavača. Naime, tek sa cjelovitim izdanjem, u kojemu bi se našla većina od petsto ljudi i osamsto radijskih emisija, ali i baš sve ono što je svaki od odabranih rekao, bio bi pogođen smisao projekta. Tek bi se u tom dugom nizu od dvadesetak knjižurina, puno debljih nego što je ova jedna, i još tko zna koliko kompaktnih diskova, mogla očitati freska dvadesetog stoljeća, koju je načinio Aris Angelis.

Miljenko Jergović

Vladimir Prelog - Nobelovac na švicarskom jezeru
Vladimir Velebit - Prvi diplomat Titove Jugoslavije
Maksimilijan-Maks Baće - Marksist i antimarksist
Milivoj Boroša - Hitlerov i Staljinov pilot
Marko Zeljak - Varaždinec u ruskom zarobljeništvu
Stevan Dedijer - Znanstvenik i tjelohranitelj
Zvonimir Jurišić - Kapetan, američki komandos i pjesnik
Jakob Gaon - Doktor anđeo
Mirko Mirković - Herman Friedmann – logoraš u ratu i miru
Alfred Pal - Logoraš na Rabu i robijaš na Golom otoku
Antun Bogetić - Biskup i misionar
Ivan Mišković - Titov šef kontrašpijunaže
Marijan Filipović - Otac Bobija i Rudija
Katarina Carić - Afrička Mami
Mia Oremović - "Srce je jako važno"
Vladimir Devide - Haiku matematičar
Ivan Supek - Fizičar i filozof, humanist i heretik

Aris Angelis je rođen 1946. u Zemunu, a od 1947. živi u Zagrebu, gdje je završio Pravni fakultet. Od 1972. radi na Radiju Zagreb, na kojem je ostvario više od tri tisuće emisija. Osim serije "Ljudi XX. stoljeća" autor je serija "Zvijezde tamnoga sjaja", "Zlatne ploče", "Priča o jednom uspjehu", te "Život Jozefine Žiha" u kojoj Zagrepčanka, rođena potkraj 19. st., priča svoja životna sjećanja, a zapravo nastupa kao živi svjedok burnog 20. stoljeća. U sklopu te serije bilo je i mnogo dokumentarnih snimaka, nekih i vrlo rijetkih, tako da su slušatelji mogli prvi put čuti glas, npr. cara Franje Josipa, Tolstoja, Freuda, Einsteina ili Lenjina. Autor je i popularnoga "Glazbenoga kalendara", a objavio je dvadesetak dokumentarnih radiodrama.

Kako i pristoji meštru forme razgovora, Angelis ni na predstavljanju nije sebe stavio u prvi plan, a nisu u njemu bili ni ostali predstavljači, već su glavne zvijezde opravdano bili intervjuirani ljudi XX. stoljeća. Publika si ih je mogla i poblizje dočarati ne samo kroz Angelisove anegdote, već i kroz snimke razgovora, video ili audio, fotografije, pa čak i dokumente. Poput, primjerice, smrtovnice koju je potpisao sam Adolf Hitler, a pokazao nam, živ, zdrav i čio, baš njen vlasnik Milivoj Boroša.

Boroša je nekoć bio pilot u čak pet vojska: Kraljevine Jugoslavije, NDH, Njemačke, Rusije i Jugoslavije. Bizaran i inspirativan put ovog prebjega koji je u Rusiji tako lijepo dočekan da je dvije godine proveo po njihovim zatvorima, u njemu nije stvorio nikakav gnjev, već ga je samo učvrstio u uvjerenju da se borio na pravoj strani, a kontra fašističke politike. No nije Boroš mirovao ni nakon rata jer je ubrzo postao vlasnikom svjetskog rekorda u broju iskakanja padobranom u jednom danu – čak 75. Treba li spomenuti da danas još k tome i slika pejsaže.

Sva tri predstavljača – Vlaho Bogišić, Tvrtko Jakovina i urednik Josip Pandurić – složili su se da je ova knjiga izuzetno djelo koje u sebi nosi povijesnu, dokumentarističku vrijednost. Uz knjigu je priložen CD s kraćim ulomcima iz razgovora sa svakim od sugovornika.

Na pitanje voditelja predstavljanja Voje Šiljka koji mu je najdraži razgovor, autor je odgovorio da mu je jedan od najvećih heroja Japanac Tsutomu Jamaguchi. Taj je (ne)sretnik iz Nagasakija dobio nalog za službeni put u Hirošimu. Tamo je sišao s aviona i doživio „Sunce na Zemlji“ i veliki udar. Preživio je atomsku bombu. Zadržali su ga u bolnici par dana, pustili kući, da bi potom u Nagasakiju i opet doživio „Sunce na Zemlji“ i veliki udar. Po drugi put preživio atomsku bombu i doživio duboku starost od čak 92 godine.

Izvor Novi List, autor Davor Mandić; Naklada Ljevak; priredio Ivo Tokić

Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja

Poštovani čitatelji,

e-mail adresa uredništva: ivo.tokic@ina.hr

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobilica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2381-624, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Hedbeli, Marina Mayer, dr.sc. Daniela Sraga, mr.sc. Irena Pilaš

HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285